

artiklene, vel kjent i amerikansk barnemedisin, der barn som vokser opp i slumboliger med gammel, flassende blyholdig maling har høy risiko for å utvikle tilstanden. Barneleger hvis praksis omfatter barn fra slike boligområder, vil derfor ofte rutinemessig screene sine pasienter på blyinnholdet i blod.

Noe overraskende, siden artiklene utgår fra et hematologisk miljø, nevner imidlertid ikke forfatterne i sin diskusjon av diagnose og differensialdiagnose en hematologisk sykdom som også forårsaker anemi med basofil punktering av erytrocytter. Fenomenet ble muligens første gang beskrevet av Krivit og medarbeidere i 1956 (3). Siden blyforgiftning kunne utelukkes som årsak, konkluderte forfatterne med at det måtte foreligge en ny type ikke-sferocytisk hemolytisk anemi. 18 år senere kunne Valentine og medarbeidere vise at tilstanden skyldtes redusert aktivitet av et inntil da ukjent enzym, pyrimidin 5'-nukleotidase (4). Senere er pyrimidin 5'-nukleotidase-svikt beskrevet hos en rekke familier med ulik etnisk bakgrunn, den er autosomal recessivt arvelig og nevnes i standardlærebøker i pediatri. Vi beskrev tilstanden for første gang i Skandinavia hos et norsk søskenpar i 1983 (5–7), og en oppdatert oversikt ble publisert i Tidsskriftet i 1999 (8). Det kan være av interesse å nevne at mekanismen for den basofile punktering trolig er den samme både ved blyforgiftning og ved pyrimidin 5'-nukleotidase-svikt, siden enzymet ser ut til å hemmes av bly.

Oslo *Thor Willy Ruud Hansen*

Litteratur

1. Amundsen T, Næss IA, Hammerstrøm J, Brudevold R, Bjerve KS. Blyforgiftning – en oversikt. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 1473–6.
2. Amundsen T, Næss IA, Hammerstrøm J, Brudevold R, Bjerve KS. Blyforgiftning – en kasuistikk. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 1471–2.
3. Krivit W, Smith RT, Marcin JF, Read R, Good RA. Congenital nonspherocytic hemolytic anemia. Two non-familial cases with red cell survival studies. J Pediatr 1956; 49: 245–55.
4. Valentine WN, Fink K, Paglia DE, Harris SR, Adams WS. Hereditary hemolytic anemia with human erythrocyte pyrimidine 5'-nucleotidase deficiency. J Clin Invest 1974; 54: 866–79.
5. Hansen TWR, Seip M, deVerdier C-H, Ericson Å. Erythrocyte pyrimidine-5'-nucleotidase deficiency. Report on two new cases, with a review of the literature. Scand J Haematol 1983; 31: 122–8.
6. Ericson Å, deVerdier C-H, Hansen TWR, Seip M. Erythrocyte nucleotide pattern in two children in a Norwegian family with pyrimidine-5'-nucleotidase deficiency. Clin Chim Acta 1983; 134: 25–33.
7. De Verdier C-H, Ericson Å, Hansen TWR, Seip M. Cytosine and urasil nucleotides in erythrocytes from two patients with pyrimidine 5'-nucleotidase deficiency. Biomed Biochim Acta 1983; 42: S293–4.
8. Seip M. Pyrimidin-5'-nukleotidase-svikt – kongenitt hemolytisk anemi med basofil punktering av erytrocytter. Tidsskr Nor Lægeforen 1999; 119: 2996–8.

T. Amundsen svarer:

Thor Willy Ruud Hansen har et poeng, og vi takker for en interessant og veldokumentert kommentar. Differensialdiagnoser til «basofil punktering» av erytrocytter var primært en del av manuskriptet, men utelatt av plasshensyn og fordi arvelig hemolytisk anemi som opptrer i barneårene var mindre aktuelt som differensialdiagnose hos vår pasient (54 år og uten tegn til hemolyse). Imidlertid er vi enige i at arvelig hemolytisk anemi (pyrimidin 5'-nukleotidase-svikt) bør vurderes som differensialdiagnose ved funn av «basofil punktering» av erytrocytter, og da spesielt i pediatrik praksis.

Trondheim

Tore Amundsen

Blyforgiftning

I Tidsskriftet nr. 15/2002 er det to artikler om blyforgiftning, begge forfattet av Tore Amundsen og medarbeidere (1, 2). Blyforgiftning er en alvorlig tilstand – av og til livstruende – som man må kjenne til. Tilstanden er imidlertid trolig så sjelden at man med jevne mellomrom må minne Tidsskriftets lesere om den. Av pietetshensyn kunne det imidlertid ha vært hyggelig om det ble referert til tidligere omtale av blyforgiftning. Således har undertegnede beskrevet tilstanden i Tidsskriftet i 1968 (3). Jeg antar at manglende referanser til dette bare er en liten glipp, muligens fordi det ikke er så lett å få tak i så gamle referanser. Dette altså til underretning for forfatterne og andre som måtte bry seg om det.

Nordbyhagen

Jan Erikssen

Litteratur

1. Amundsen T, Næss IA, Hammerstrøm J, Brudevold R, Bjerve K. Blyforgiftning – en kasuistikk. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 1471–2.
2. Amundsen T, Næss IA, Hammerstrøm J, Brudevold R, Bjerve K. Blyforgiftning – en oversikt. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 1473–6.
3. Erikssen J. Blyforgiftning som Judicium Dificile. Tidsskr Nor Lægeforen 1968; 88: 750–5.

PLO misbruker ambulansane

Mads Gilbert nektar i sitt tilsvar på vårt innlegg i Tidsskriftet nr. 13/2002 energisk på at palestinske ambulansar vert brukte aktivt i krigføringa (1, 2). Han viser m.a. til at Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC) ikkje har haldepunkt for misbruk av palestinske ambulansar – seinast i eit møte 12. april 2002. Han etterlyser konkret, verifiserbar dokumentasjon – og det skal han få.

Slik det vart framstelt i Reuter-journalisten Arieh O. Sullivans oppslag på Jerusalem Post si nettside 5. november 2000, ankom 27. oktober ei Raude Halvmåne-ambulans midt i ein strid mellom den israelske hæren

og væpna palestinarar nær landsbyen Kafri Klil nær Nablus. Ambulansen hadde med seg væpna palestinarar som så tok del i kampen (3).

No vil sikkert Gilbert nekte for at avisa Jerusalem Post er å lite på i denne saka. Kanskje har han større tiltru til ein fotoreportasje frå 27. mars 2002 utanfor Ramallah, der ein palestinsk ambulans vart stansa med eit sprengstoffbelte om bord. Hendelsen er festa til videotapen, som er sendt på CNN; vi har sett han.

Gilbert synest å ha stor tiltru til ICRC, så kvifor ikkje sitere frå ei offisiell pressemelding frå ICRC 27. mars 2002. Pressemeldinga kom som ein respons på den ovannemnde hendinga, der ein i ein ambulans frå Raud Halvmåne fann våpen samt eit sjølvmoordsbombebelte under ein bære med eit barn på:

«Den internasjonale Raude Kors-komiteen (ICRC) er sjokkert og forferda over rapportar i dag om at det er funne sprengstoff i ein ambulans frå Palestinske Raude Halvmåne (PRCS). ICRC fordømer slikt misbruk av ein ambulans og av Raude Halvmåne-merket. ICRC-delegatar har raskt vore i kontakt med israelske myndigheiter og PRCS og reist til staden nær Ramallah der ambulansen vart stoppa. Der observerte dei koreis ein gjenstand vart teken ut frå bilen og detonert i nærvær av fleire tilskodarar» (4).

Ein kan undrast over kvifor ICRC, etter sjølvsyn 27. mars, først fordømer misbruk av palestinske ambulansar, for så 12. april å nekte for at dette har hendt.

Gilbert henviser også i det siste innlegget sitt til PRCS «som på det skarpaste tilbakeviser de siste israelske påstandene om funn av eksplosiver i en PRCS-ambulans». Ein kan vel seie at PRCS soleis er meir konsekvent enn ICRC, men kven er så leiar for PRCS? Jau, bror til Yasir Arafat, Fathi Arafat. Yasir Arafat er ein notorisk løgnar. Kva veit vi om broren? Ikkje så mykje. Kanskje er han ein ærleg mann, men vil ærlege menn som seier sanninga, kunne gå i lag med Yasir Arafat?

I alle høve har PRCS sin reaksjon på nemnde tilfelle ovanfor (som sannsynleg berre er toppen av isfjellet når det gjeld talet på ambulansemisbruk) ikkje imponert oss.

Er så dette god nok dokumentasjon for Gilbert?

Vårt håp er at denne informasjonen må vere med når våre kollegaer skal ta eit balansert standpunkt i Midtausten-konflikten.

Ulsteinvik

*Sigrd Saunes
Gunnar Saunes*

Litteratur

1. Saunes S, Saunes G. PLO misbruker ambulansane. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 1313–4.
2. Gilbert M. PLO misbruker ambulansane. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 1314.
3. www.jpost.com.
4. www.icrc.org/icrceng.nsf/index/16F861E75D9E8AD4C1256B8A0047B8F2?Opendocument